

Actie in zuidelijk Afrika

Samenwerking tussen NiZA en zuidelijk Afrikaanse organisaties

NiZA ondersteunt ruim veertig maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de verbetering van de economische omstandigheden van hun land. Vier voorbeelden hiervan zijn:

Mozambique Debt Group (MDG)

MDG voert een internationale campagne voor de kwijtschelding van de buitenlandse schulden van Mozambique. In de campagne werken ruim zestig maatschappelijke organisaties samen. Zij strijden voor *schuldenkwijtschelding* en voor economische hervormingen om de armoede onder de bevolking te verminderen.

Nouvelle Dynamique Syndicale (NDS)

Deze Congolse mijnwerkersvakbond vecht tegen de illegale exploitatie van grondstoffen in Katanga (Zuid-Congo) en de *beroerde omstandigheden voor de mijnwerkers*. Door onderzoek, lobby en grootschalige demonstraties vraagt NDS aandacht voor misstanden zoals kinderarbeid, gezondheidsproblemen en milieuvervuiling.

The Botswana Council of Non-Governmental Organisations (BOCONGO)

BOCONGO is een overkoepelend orgaan van maatschappelijke groepen in Botswana. Dit netwerk zorgt ervoor dat lidorganisaties een sterkere stem krijgen en als *serieuze gesprekspartner* worden behandeld door de politiek en bedrijven. Zo ijvert een aantal Bocongo-leden voor betere milieu- en arbeidsomstandigheden voor de bevolking in gebieden waar koper en diamanten worden gewonnen.

Bench Marks Foundation of Southern Africa for Corporate Social Responsibility

Dit Zuid-Afrikaanse lobbynetwerk voert overleg met het Zuid-Afrikaanse bedrijfsleven en de overheid om codes voor *maatschappelijk verantwoord ondernemen* in te voeren. De organisatie zet zich ook in voor *black economic empowerment*, het Zuid-Afrikaanse overheidsprogramma om de ongelijkheid tussen de blanke en zwarte bevolking op de arbeidsmarkt te verminderen.

NiZA: Nederlands instituut voor Zuidelijk Afrika

Het Nederlands instituut voor Zuidelijk Afrika (NiZA), voortgekomen uit de anti-apartheidsbeweging, is een politiek onafhankelijke organisatie die zich bezig houdt met internationale samenwerking. NiZA werkt aan politieke veranderingen in de relatie tussen het zuiden en het noorden. Samen met zuidelijk Afrikaanse organisaties strijdt NiZA voor een eerlijke verdeling van macht en middelen en democratisering van zuidelijk Afrika. Behalve het Economieprogramma voert NiZA twee andere programma's uit: Mensenrechten en Media.

Word donateur van NiZA, uw betrokkenheid is hard nodig voor de bevolking.

Maak uw gift over op giro 26655. Hartelijk dank!

Nederlands instituut voor Zuidelijk Afrika

Prins Hendrikkade 33 (t.o. Centraal Station)
Postbus 10707
1001 ES Amsterdam
Telefoon: (020) 5206210
Fax: (020) 5206249
E-mail: niza@niza.nl
website: www.niza.nl en www.niza.nl/economie
Giro: 26655

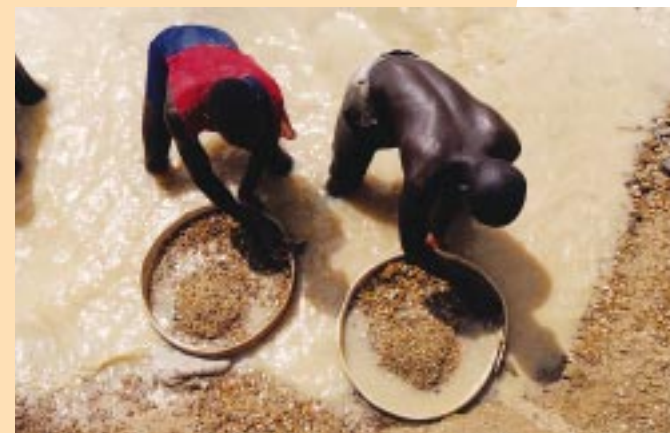

FOTO: KADIR VAN LOHUIZEN ©

Diamantzoekers aan het werk.

PROGRAMMA

Economie

FOTO VOORKANT: DAVE HARTMAN (@ NIZA). ONTWERP: FRANK LANGEDIJK BNO. DRUKWERK: DRUKKERIJ DE RAADRAAIER. UITGAVE: NIZA NAJAAR 2004

Angola
Botswana
DR Congo
Lesotho
Malawi
Mozambique
Namibië
Swaziland
Tanzania
Zambia
Zimbabwe
Zuid-Afrika

Nederlands instituut voor Zuidelijk Afrika

Ongelijkheid in zuidelijk Afrika

- ▶ In **Zuid-Afrika** werd in 1994 de apartheid afgeschaft. Ruim tien jaar later is het grootste deel van de economie nog steeds in handen van blanke Zuid-Afrikanen. Veertig procent van de zwarte bevolking is werkeloos.
- ▶ Na 40 jaar oorlog is **Angola** een van de armste landen van zuidelijk Afrika. Tegelijkertijd verdween tussen 1997 en 2002 ruim vier miljard dollar van de staatsinkomsten uit oliewinning naar privé-rekeningen van de Angolese machthebbers.
- ▶ In **Mozambique** zijn vrouwen de belangrijkste motor achter de snelle economische groei van de afgelopen jaren. Toch hebben zij nauwelijks invloed op het nationale economische beleid.

Deze drie voorbeelden laten de scheve verhoudingen binnen zuidelijk Afrika, en in de wereld, duidelijk zien. Om de armoede en ongelijke verdeling te verminderen, is een duurzame economische ontwikkeling noodzakelijk. Dit is alleen mogelijk als de economische macht in de wereld eerlijker wordt verdeeld. Nu bepalen enkele rijke landen de spelregels van de wereldeconomie. De mensen in zuidelijk Afrika moeten meer te zeggen krijgen over het economische beleid van hun eigen land en regio. **Meer vrijheid en democratie** om te werken aan hun eigen toekomst is daarom cruciaal. Vele organisaties in zuidelijk Afrika vechten hiervoor. Het Economieprogramma van NiZA steunt hen.

Vrouwen spelen een belangrijke rol in de economie van zuidelijk Afrika. Toch spelen ze een kleine rol in de besluitvorming over economische plannen zoals NePAD.

Zware industrie in Merebank, township bij Durban, Zuid-Afrika.

NiZA's Economieprogramma

Het Economieprogramma concentreert zich op de volgende onderwerpen: maatschappelijk verantwoord ondernemen, grondstoffenhandel, internationale handelsrelaties, schulden en het Afrikaanse ontwikkelingsplan NePAD. Het Economieprogramma werkt samen met ruim veertig maatschappelijke organisaties in Angola, Botswana, de Democratische Republiek Congo (DR Congo), Mozambique, Zambia en Zuid-Afrika. NiZA ondersteunt de opbouw van deze organisaties en stimuleert onderlinge uitwisselingen van kennis en contacten. Samen met hen voert NiZA lobby bij de politiek en het bedrijfsleven in Nederland en de Europese Unie, want Europa is een belangrijke handelspartner voor zuidelijk Afrika.

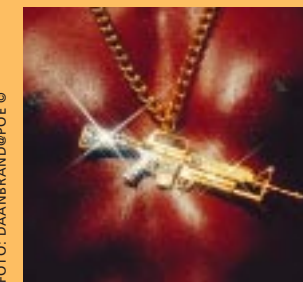
New Partnership for Africa's Development

NePAD is het economische samenwerkingsverband van Afrikaanse landen dat de duurzame groei en ontwikkeling van het Afrikaanse continent moet stimuleren. Voor het slagen van dit ambitieuze plan, is de **inbreng van de bevolking** essentieel. Die ontbreekt tot nu toe. Daarom eisen diverse maatschappelijke organisaties hun stem op in de politieke besluitvorming van NePAD. Zij willen de belangen van de 'gewone' bevolking veiligstellen en NiZA ondersteunt hen hierbij.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Veel Afrikaanse landen zijn rijk aan grondstoffen, maar de opbrengst komt vaak terecht bij een kleine elite of vloeit weg naar het buitenland. In Angola en de DR Congo hebben olie- en mijnbouwbedrijven alle vrijheid om zo gunstig mogelijke voorwaarden met

De Fatal Transactions campagne

Afrikaanse rebellen financieren hun strijd met de verkoop van diamanten en coltan.

Angola, de DR Congo en Sierra Leone zijn jarenlang geteisterd door wrede oorlogen. De strijdende partijen hadden groot belang bij grondstoffen zoals coltan, diamanten en olie. Zij gebruikten deze om hun strijd te financieren. Nu de vredesprocessen in de drie landen op gang komen, wordt het tijd dat de opbrengst van de natuurlijke rijkdommen wordt geïnvesteerd in de bevolking en het land zelf. Op dit moment komt het geld terecht bij militaire groepen of de politieke elite. Het contrast tussen de armoede van de mensen en de natuurlijke rijkdom van deze landen is veel te groot.

De internationale campagne Fatal Transactions voert actie tegen grondstofhandel die bijdraagt aan het in stand houden of aanwakkeren van conflicten en oorlogen. En met succes: mede door intensieve lobby en actie van de campagne, is in 2002 een internationaal controlesysteem ingevoerd dat diamanten uit oorlogsgebieden van de internationale markt moet weren.

Fatal Transactions werkt samen met organisaties uit Angola, de DR Congo en Zuid-Afrika om Europese en Zuid Afrikaanse olie- en mijnbouwbedrijven, die in hun land gevestigd zijn, te overtuigen van het nut van **'ondernemen voor vrede'**. Meer informatie: www.fataltransactions.nl

De internationale Fatal Transactions campagne wordt uitgevoerd door zes Europese organisaties en krijgt financiële steun van de EU.

overheden af te dwingen. Dit gebrek aan regels en toezicht leidt tot corruptie, mensenrechtenschendingen, ernstige milieuschade, en zelfs oorlog. In grondstofrijke landen zoals Zambia, Zuid-Afrika, Angola, DR Congo en Botswana, zetten verschillende organisaties zich in voor **goede wetgeving en gedragsregels voor mijnbouwbedrijven en overheden**. Alleen dán zullen bedrijven meer verantwoord ondernemen. Alleen dán kunnen de natuurlijke rijkdommen van Afrikaanse landen bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van het eigen land. NiZA ondersteunt deze organisaties en voert in Europa de campagne Fatal Transactions tegen de omstreden grondstoffenhandel die conflicten in Afrika aanwakkert.